

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

2008/2330(INI)

13.2.2009

OPINIA

Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie odnowionej agendy społecznej
(2008/2330(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Marie Panayotopoulos-Cassiotou

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 13 października 2005 r. w sprawie kobiet i ubóstwa w Unii Europejskiej¹,
  - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia [...] lutego 2009 r. w sprawie niedyskryminacji ze względu na płeć i solidarności między pokoleniami²,
- A mając na uwadze, że art. 2 traktatu WE stanowi, że solidarność i równość między mężczyznami i kobietami należą do podstawowych wartości Unii Europejskiej oraz że do obowiązków Komisji i państw członkowskich należy zapewnienie przestrzegania praw kobiet oraz ułatwianie wszystkim członkom społeczeństwa udziału w życiu gospodarczym i społecznym,
- B. mając na uwadze, że ubóstwo stanowi naruszenie praw człowieka, a zwalczanie go musi być priorytetem – ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, które są narażone na ubóstwo w większym stopniu niż mężczyźni ze względu na swoją zależność finansową (wiele z nich pełni w rodzinie funkcję darmowych pracowników), wciąż utrzymujące się różnice w zarobkach mężczyzn i kobiet na rynku pracy oraz ze względu na fakt, że stanowią one zdecydowaną większość rodziców samotnie wychowujących dziecko oraz osób starszych,
- C. mając na uwadze, że inwestowanie w równość między kobietami a mężczyznami jest równoznaczne z działaniami na rzecz wyciągania z ubóstwa biednych kobiet, a więc ze zmniejszaniem ryzyka utrwalania się ubóstwa w kolejnych pokoleniach,
- D. mając na uwadze, że ważne obszary działań, takie jak mobilność zawodowa, mobilność wiedzy i usług opieki zdrowotnej, w różny sposób oddziałują na życie kobiet i życie mężczyzn,
1. odnotowuje przedstawienie przez Komisję odnowionej agendy społecznej, co pozwala na uczynienie kolejnego kroku i przewiduje bardziej ukierunkowane i zintegrowane podejście do polityk społecznych poprzez mobilizację następujących dziedzin: zatrudnienia, równych szans, edukacji, zdrowia i społeczeństwa informacyjnego; ma również nadzieję, że przyczyni się to do dalszego osiągnięcia równości między kobietami i mężczyznami, tworzenia większej liczby i lepszych miejsc pracy oraz wesprze działania na rzecz walki z ubóstwem, dyskryminacją i wykluczeniem społecznym;
  2. wyraża głębokie ubolewanie, że w odnowionej agendzie społecznej spraw kobiet nie umieszczono wśród priorytetów Komisji i wzywa Komisję do włączenia kwestii praw kobiet do głównego nurtu wszystkich kluczowych obszarów działań, tak aby wyraźnie uwzględnić wpływ wszystkich tych działań na kobiety w celu uchronienia ich przed

¹ Dz.U. C 233 E z 28.9.2006, s. 130.

² Teksty przyjęte w tym dniu, P6_TA(2009)[...].

staniem się nową klasą wyzyskiwaną XXI wieku;

3. przypomina o zwiększaniu się ubóstwa, niepewności w miejscu pracy i nierówności; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia strategii na rzecz poprawy w zakresie wynagrodzeń oraz rent i emerytur, która przyczyni się do sprawiedliwszego podziału bogactwa, poprawy warunków życia pracowników oraz emerytów i rencistów – w szczególności kobiet – oraz do uzdrowienia gospodarki;
4. ubolewa w szczególności nad faktem, że pakiet ten nie zawiera przeglądu dyrektywy w sprawie równości wynagrodzeń wraz z systemem oceny pracy bez względu na płeć, mającego na celu zmniejszenie różnic w zarobkach mężczyzn i kobiet w określonych sektorach gospodarki oraz między nimi, jak również szczególnych środków dotyczących godzenia pracy i życia prywatnego;
5. zwraca się do państw członkowskich, aby do 2010 r. zaostrzyły prawodawstwo dotyczące równości płci oraz aby włączyły równość płci do głównych nurtów wszystkich obszarów polityki, zgodnie z wymogiem wprowadzonym w art. 3 ust. 2 traktatu WE, jak również aby zapewniły skuteczną transpozycję i wdrożenie dyrektywy 2002/73/WE w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy;
6. zwraca uwagę na fakt, że w obliczu nowych wyzwań demograficznych najlepszą reakcją na niewłaściwe tendencje jest zajęcie się sytuacją kobiet żyjących w ubóstwie, które nie mają dostępu do wyżywienia, mieszkania, edukacji czy zarobków na równych i właściwych zasadach oraz które nie mają możliwości godzenia życia zawodowego i prywatnego;
7. zwraca się do Komisji o przeprowadzenie badań na temat oddziaływania różnych rodzajów mobilności na kobiety w perspektywie średnio- i długoterminowej i do zaproponowania środków niwelujących ich negatywne skutki;
8. uważa, że interesy i wartości UE, do których należy równość płci, muszą przyczyniać się do wpływania na decyzje podejmowane na szczeblu międzynarodowym w ramach programu godnej pracy, stosowania praw podstawowych i konwencji międzynarodowych, w szczególności tych dotyczących pracy kobiet, matek i dzieci, lecz również edukacji;
9. potwierdza odrzucenie przez siebie projektu dyrektywy w sprawie czasu pracy i domaga się wycofania tego wniosku; ponadto wzywa Radę do złożenia zdecydowanego zobowiązania do zmniejszenia wymiaru czasu pracy bez obniżania wynagrodzeń oraz państwa członkowskie do koordynowania starań podejmowanych w celu stopniowego zmniejszania wymiaru czasu pracy, aby osiągnąć cel krótkoterminowy 35-godzinnego tygodnia pracy; jest zdania, że zmniejszenie wymiaru czasu pracy bez obniżania wynagrodzenia powinno być postrzegane jako sposób na tworzenie nowych miejsc pracy – w szczególności dla kobiet – oraz na pobudzanie gospodarki;
10. jest zdania, że elastyczność i bezpieczeństwo należy wykorzystywać z korzyścią dla grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej, zwłaszcza kobiet i osób starszych, którym w większym stopniu zagraża skrajne ubóstwo, co zostało podkreślone w opracowaniach Komisji; w tym celu należy przyjąć zrównoważone podejście dotyczące

interesów kobiet pracujących oraz emerytowanych, jak również zintegrowania potencjału kobiet oraz ich czynnego udziału we wspieraniu wzrostu gospodarczego;

11. podkreśla potrzebę wdrożenia nowych zachęt w celu osiągnięcia lepszych wyników w zakresie godzenia życia rodzinnego i zawodowego poprzez zapewnienie kobietom pełnego zakresu usług socjalnych;
12. zwraca uwagę na fakt, że nie da się reagować na kryzys i na jego skutki nie zwiększając ogólnego dobrobytu; zwraca się do państw członkowskich o wzmocnienie funkcji socjalnych państwa i systemów ochrony socjalnej, zwiększenie inwestycji publicznych w infrastrukturę, w szczególności w żłobki i domy starców, o rozwinięcie polityki mieszkaniowej gwarantującej każdemu prawo do mieszkania, o ochronę i rozwijanie publicznego systemu opieki zdrowotnej oraz o poprawę publicznego szkolnictwa;
13. jest zdania, że zlikwidowanie niskich wynagrodzeń w niektórych zawodach, uprawianych głównie przez kobiety, stanowi warunek wstępny osiągnięcia nowego modelu sprawiedliwości społecznej i niezależności finansowej;
14. podkreśla znaczenie edukacji w polityce społecznej; zwraca uwagę, że w celu wyeliminowania zjawiska przedwczesnego kończenia nauki młodzi ludzie muszą korzystać z edukacji o wysokiej jakości; zwraca także uwagę na pilną potrzebę zwalczania segregacji szkolnej w całej UE; ponadto młodzież, w tym głównie dziewczęta i kobiety, powinny być informowane o dostępnych możliwościach w zakresie edukacji i szkoleń; wzywa Komisję do uczynienia kroku naprzód w dziedzinie uczenia się przez całe życie poprzez przyjęcie środków promujących równość między mężczyznami a kobietami, takich jak stwarzanie warunków do zdobywania nowych umiejętności (na przykład wykorzystanie nowych technologii) w celu umożliwienia kobietom powrotu na rynek pracy;
15. zachęca do zacieśnienia dialogu z partnerami społecznymi prowadzącego do poprawy w zakresie urlopów rodzicielskich; pozytywnie odnosi się do propozycji Komisji dotyczących urlopu macierzyńskiego i praw osób prowadzących własną działalność; podkreśla potrzebę zapewnienia kobietom możliwości powrotu na rynek pracy i wzywa wobec tego Komisję do jego skutecznego wspierania;
16. zwraca uwagę na znaczenie udziału kobiet w rynku pracy, zarówno jako pracodawców, jak i pracowników, dla osiągnięcia celów UE w dziedzinie zatrudnienia i spraw socjalnych, w szczególności integracji społecznej, lecz również wzrostu i dobrobytu; zwraca uwagę na fakt, iż należy dać szansę kobietom, aby mogły rozwinąć posiadane kwalifikacje i wykorzystać swoje wykształcenie; podkreśla jednak potrzebę zaproponowania kobietom różnych wariantów zatrudnienia w celu ułatwienia im organizacji życia rodzinnego i prywatnego;
17. wzywa Komisję do czynnego promowania wśród kobiet przedsiębiorczości, która pozwala im lepiej godzić życie rodzinne i zawodowe; wzywa Komisję do zagwarantowania elastyczności w objętym wnioskiem akcie prawodawczym w celu uniknięcia wszelkich administracyjnych lub finansowych obciążeń, które mogą powstrzymać kobiety przed podjęciem inicjatywy w zakresie przedsiębiorczości;

18. jest zdania, że posiadanie pracy samo w sobie nie stanowi wystarczającej ochrony przed skrajnym ubóstwem oraz że więcej kobiet niż mężczyzn pracuje za bardzo niską płacę, w szczególności z powodu segregacji na rynku pracy, podczas gdy często pomoc społeczna również nie chroni przed skrajnym ubóstwem;
19. wzywa Komisję do łączenia Odnowionej agendy społecznej z innymi inicjatywami, takimi jak: Europejski pakt na rzecz równości płci, Europejski pakt na rzecz młodzieży i Europejski sojusz na rzecz rodzin, aby grupy społeczne znajdujące się w niekorzystnej sytuacji miały lepszy dostęp do świadczeń socjalnych;
20. podkreśla, że skrajne ubóstwo oraz związane z nim wykluczenie społeczne należy postrzegać nie tylko przez pryzmat samych liczb, według kryteriów ekonomicznych, lecz należy również uwzględniać aspekty związane z prawami człowieka i prawami obywatelskimi; uznaje, że sama zasada swobodnego przepływu kapitału i towarów nie pozwala na zlikwidowanie ubóstwa lub skrajnego ubóstwa (szczególnie jeżeli jest ono długotrwałe) oraz że skutkiem skrajnego ubóstwa jest pozbawienie szans i uniemożliwienie osobom żyjącym w ubóstwie prawdziwego udziału w życiu społecznym, gdyż prowadzi ono do zubożenia na własne środowisko;
21. zwraca się o wzmocnienie, na wszystkich szczeblach procesu decyzyjnego, ścisłego partnerstwa z najuboższymi kobietami i rodzinami, aby czerpać z ich doświadczenia środki i sposoby skutecznego zwalczania długotrwałego ubóstwa oraz wykluczenia społecznego z nim związanego; aby umożliwić wyżej wspomniane partnerstwo, zwraca się do wszystkich właściwych instytucji o dostosowanie otwartej metody koordynacji i ram operacyjnych odnowionej agendy społecznej do potrzeb kobiet żyjących w największym ubóstwie;
22. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia - przy wdrażaniu Odnowionej agendy społecznej - dodatkowych środków pomocowych, w szczególności dla matek pracujących i samotnie wychowujących dzieci lub dla rodzin wielodzietnych, poprzez przyznanie im ułatwień w poszukiwaniu zatrudnienia o elastycznym wymiarze czasu pracy, aby mogły sprostać zwiększonym obowiązkom rodzinnym;
23. wyraża uznanie dla codziennej walki najuboższych kobiet z nędzą i z zadowoleniem przyjmuje dobrowolne zaangażowanie obywateli, którzy im towarzyszą i którzy je wspierają, co stanowi znaczący wkład we wdrażanie Odnowionej agendy społecznej; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie międzynarodowych organizacji pozarządowych tj. Caritas Internationalis lub ATD Czwarty Świat, które trwale angażują się w działania na rzecz ludności najmniej uprzywilejowanej oraz europejskich sieci organizacji pozarządowych działających w sektorze socjalnym;
24. wzywa instytucje odpowiedzialne, na wszystkich szczeblach procesu decyzyjnego, za wdrażanie Odnowionej agendy społecznej do stosowania takiej samej definicji ubóstwa, która została przyjęta przez Parlament w rezolucjach w sprawie przestrzegania praw podstawowych w Unii: stan niepewności związany jest z brakiem jednego lub kilku czynników dających poczucie bezpieczeństwa, w szczególności zatrudnienia, które pozwala wypełniać rodzinom ich obowiązki zawodowe, rodzinne i społeczne oraz korzystać z praw podstawowych. Niepewność z tym związana może mieć mniejszy lub większy zakres i może prowadzić do mniej lub bardziej groźnych i ostatecznych skutków.

Prowadzi do skrajnego ubóstwa, jeśli dotyka kilku dziedzin życia lub jeśli się utrzymuje oraz jeśli niweczy szanse na wypełnianie obowiązków i egzekwowanie swoich praw;

25. wzywa Komisję do łączenia odnowionej agendy społecznej z innymi inicjatywami, takimi jak: Europejski pakt na rzecz równości płci, Europejski pakt na rzecz młodzieży i Europejski sojusz na rzecz rodzin, aby grupy społeczne znajdujące się w niekorzystnej sytuacji miały lepszy dostęp do świadczeń socjalnych;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	10.2.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 18 -: 0 0: 5
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinšká, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Riitta Siitonen, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Anna Záborská
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Gabriela Crețu, Ana Maria Gomes, Donata Gottardi, Elisabeth Jeggle, Maria Petre